

Titlu

Plan de acțiune - Leova, Republica Moldova, 2025 - 2027

Sfârșitul mandatului actualei administrații

01-11-2027

Sfârșitul perioadei planului de acțiune (cu două luni înainte de sfârșitul mandatului administrației)

01-10-2027

Prefață(e)

Într-un moment în care încrederea în instituțiile democratice este pusă la încercare în regiune și la nivel global, Leova alege să dea exemplu. Prin intermediul membrilor OGP Local, ne angajăm să facem din transparență, responsabilitate și participare cetățenească pilonii guvernării locale.

Fuzionarea voluntară a orașului Leova cu comunitățile învecinate este mai mult decât o reformă administrativă. Este o oportunitate unică de a construi o guvernare mai puternică și mai incluzivă, în care cetățenii din toate localitățile își formulează prioritățile și iau deciziile care le afectează viața. Ne propunem să transformăm provocările fuzionării în oportunități de inovare, cooperare și progres comun.

Ambiția noastră este clară: să extindem și să inovăm bugetarea participativă ca pilon durabil al democrației locale. Vom folosi instrumente digitale și implicare față în față pentru a ajunge la fiecare gospodărie, făcând ca cetățenii să poată influența direct acțiunile climatice, implicarea tinerilor, îmbătrânirea activă, accesibilitatea și zonele de urbanism verde. O platformă digitală cu monitorizare în timp real va fi susținută de vizite comunitare, studii conduse de tineri și rapoarte publice. Responsabilizarea va fi instituționalizată prin grupuri de monitorizare cetățenească și schimburi deschise cu alte comunități din Republica Moldova și colegii locali ai OGP.

Implementarea va fi partajată. Primăria, consiliul local, societatea civilă, școlile și liderii comunității vor conduce împreună acțiunile, vor urmări progresul și vor asigura transparența. Cetățenii nu vor fi doar consultați - vor fi co-creatori și supraveghetori. Contăm pe partenerii noștri pentru sprijin continuu, expertiză și facilitare.

Această viziune se aliniază cu reforma administrației publice a Republicii Moldova (PASR 2023–2030), cu ODD și cu obiectivul de aderare la UE pentru 2030. Prin integrarea valorilor UE de deschidere și participare la nivel local, Leova își propune să fie un model de reziliență democratică și inovație.

Împreună, ne reafirmăm angajamentul: în Leova, guvernarea deschisă va fi o practică zilnică – construind încredere, comunitate și un viitor european.

Care este viziunea pe termen lung pentru o guvernare deschisă în contextul și jurisdicția dumneavoastră?

Viziunea pe termen lung a orașului Leova este de a construi o administrație locală deschisă, incluzivă și rezilientă, care să servească drept model pentru guvernare democratică în Moldova. Prin integrarea transparenței, responsabilității și participării civice în toate aspectele administrației, administrația locală Leova urmărește să se asigure că fiecare rezident al comunității amalgamate poate modela prioritățile locale și poate monitoriza rezultatele. Bugetarea participativă va deveni un pilon permanent al procesului decizional, susținută de servicii digitale, platforme inovatoare, runde tematice și consultări comunitare regulate. Transparența va fi consolidată prin accesul liber la informații, monitorizarea cetățenească și raportarea publică anuală. Această viziune se bazează, de asemenea, pe o cooperare strânsă cu autoritățile centrale pentru a armoniza reformele, a asigura interoperabilitatea sistemelor digitale și a securiza resurse durabile. Este pe deplin aliniată cu reforma administrației publice naționale a Moldovei, cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și cu aspirația țării de a adera la Uniunea Europeană până în 2030, ancorând dezvoltarea locală în valorile europene de deschidere, participare și încredere.

Care sunt realizările în domeniul guvernării deschise până în prezent (de exemplu, reformele recente ale guvernării deschise)?

Leova a înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește deschiderea guvernării. Primăria și-a modernizat portalul oficial, asigurând accesul la deciziile consiliului, procesele-verbale, datele privind achizițiile și alte informații publice. Din 2020, ședințele consiliului au fost transmise în direct și arhivate, în timp ce comunicarea pe rețelele de socializare a fost consolidată ca răspuns la evaluările care au identificat lacune în accesul la informații și achiziții.

O reformă emblematică a fost bugetarea participativă, lansată în 2021 cu o alocare inițială de 200.000 de lei. Cetățenii au propus, dezbătut și votat proiecte comunitare, susținute atât prin aplicații pe hârtie, cât și online. A fost creată o platformă dedicată (bugetareparticipativa.md) (care acum are nevoie de revitalizare), iar până în 2025 programul a ajuns la a cincea ediție, promovând dialogul civic și o utilizare mai transparentă a fondurilor locale. Inițiative complementare precum „Live with the Primar” și grupurile online au sporit implicarea dincolo de audierile formale.

Leova a avansat, de asemenea, în inovația digitală. Prin aderarea la platforma națională Alerte.md în 2021, locuitorii au obținut instrumente pentru a raporta probleme, a lansa inițiative și a urmări răspunsurile în timp real. Au fost introduse servicii online pentru taxe locale, permise și certificate, cu planuri de extindere a accesului la satele unificate prin intermediul Centrelor Unificate de Servicii Publice.

Un moment important a avut loc în 2024, când Leova a devenit prima localitate din Moldova care s-a alăturat OGP Local și a creat propriul Plan de Acțiune împreună cu locuitorii, societatea civilă și diaspora.

Care sunt provocările/domeniile actuale de îmbunătățire în domeniul guvernării deschise pe care jurisdicția dorește să le abordeze?

Fuzionarea în curs a orașului Leova oferă o oportunitate unică de a integra în continuare principiile unei guvernări deschise în toate localitățile. Bazându-se pe succesul bugetării participative, municipalitatea își propune să extindă beneficiile acestora la întreaga comunitate, asigurând acces și implicare egale. Consolidarea infrastructurii digitale rămâne o prioritate, cu planuri de a crea platforme mai integrate pentru furnizarea de servicii, participarea cetățenilor și feedback. Dezvoltarea abilităților funcționarilor publici în domeniul transparenței, instrumentelor digitale și practicilor participative va spori capacitatea instituțională și sustenabilitatea pe termen lung. Extinderea mecanismelor participative - prin consultări standardizate, monitorizare comunitară și runde tematice - va face implicarea cetățenilor mai incluzivă și sistematică. Cooperarea strânsă cu autoritățile centrale va sprijini alinierea politicilor fiscale, interoperabilitatea sistemelor și mobilizarea resurselor. Aceste domenii de îmbunătățire nu sunt văzute ca obstacole, ci ca oportunități de a promova inovația, de a consolida încrederea și de a construi o administrație locală rezilientă, centrată pe cetățean.

Care sunt obiectivele pe termen mediu privind o guvernare deschisă pe care guvernul dorește să le atingă?

În următorii doi ani, Leova își propune să instituționalizeze bugetarea participativă ca mecanism central al democrației locale, extinzând-o la întreaga comunitate amalgamată și asigurând o cotă fixă din bugetul municipal. Va fi implementată o platformă digitală dedicată pentru a oferi acces transparent la proiecte, a permite votul online și a integra instrumente de feedback și monitorizare. Participarea cetățenilor va fi extinsă prin consultări comunitare regulate, inițiative conduse de tineri și runde tematice privind schimbările climatice, implicarea tinerilor, îmbătrânirea activă, accesibilitatea și urbanismul verde. Vor fi create mecanisme standardizate pentru contribuția publicului și grupuri de monitorizare a cetățenilor pentru a consolida responsabilitatea. În același timp, se vor face investiții în instruirea personalului, infrastructura digitală și cooperarea cu autoritățile centrale pentru a asigura interoperabilitatea și politicile fiscale echitabile. Aceste obiective se aliază cu agenda națională de reformă a Moldovei și cu aspirația de aderare la UE până în 2030, poziționând Leova ca un model pentru o guvernare locală incluzivă și transparentă.

Cum contribuie acest plan de acțiune la realizarea Viziunii

Viziunea strategică a orașului Leova aspiră la construirea unei administrații locale incluzive, transparente și digitale, aliniată la valorile europene și la calea de aderare a Republicii Moldova la UE în

Strategice pentru o Guvernare Deschisă?

2030. Acest Plan de Acțiune transpune această viziune în practică prin integrarea bugetării participative ca mecanism permanent de influență și responsabilitate cetățenească. Prin măsuri concrete - dezvoltarea unei platforme digitale dedicate cu date deschise și monitorizare în timp real, extinderea consultărilor la toate localitățile fuzionate, introducerea unor runde tematice privind clima, tineretul, îmbătrânirea și accesibilitatea, precum și publicarea rapoartelor anuale de progres - planul creează structurile necesare pentru instituționalizarea deschiderii. Consolidarea capacităților personalului și cooperarea strânsă cu autoritățile centrale asigură în continuare sustenabilitatea și alinierea politicilor. Procedând astfel, Planul de Acțiune operaționalizează obiectivele pe termen lung ale Viziunii Strategice, transformând principiile transparenței, participării, responsabilității și inovării în practici de guvernare cotidiene.

Cum contribuie viziunea strategică a unei guvernări deschise la îndeplinirea obiectivelor generale de politici ale actualei administrații?

Deși mandatul actualei administrații se încheie în octombrie 2025, Viziunea Strategică pentru o Guvernare Deschisă susține în mod direct prioritățile sale cheie de consolidare a transparenței, îmbunătățire a furnizării serviciilor și construirea încrederii cetățenilor în timpul procesului de fuziune. Prin lansarea primului Plan de Acțiune Locală OGP al orașului Leova, extinderea bugetării participative și promovarea platformelor digitale, administrația a ancorat reforme care reflectă reforma administrației publice naționale a Republicii Moldova și agenda de integrare în UE. Viziunea Strategică asigură că aceste priorități nu sunt inițiative pe termen scurt, ci parte a unei traiectorii mai lungi de guvernare incluzivă și transparentă. În acest fel, consolidează realizările administrației care își încheie mandatul, oferind în același timp o foaie de parcurs clară și mecanisme instituționale pentru ca următoarea conducere să continue să construiască pe valorile unei guvernări deschise în beneficiul tuturor locuitorilor.

Vă rugăm să enumerați principalele instituții responsabile de implementarea acestui plan de acțiune OGP?

Birou, Agenție, Departament sau Minister

Serviciu de atragere a investițiilor - Svetlana PETICA, Natalia CARAMALAC, Cătălina GHERMAN

Birou, Agenție, Departament sau Minister

Casa de Cultură Leova - Aliona CREȚU

Ce fel de aranjamente instituționale există pentru coordonarea dintre agențiile și departamentele guvernamentale în vederea implementării planului de acțiune OGP?

În cadrul Primăriei Leova, a fost stabilit un mecanism dedicat de coordonare pentru a supraveghea implementarea Planului de Acțiune OGP în municipiul fuzionat. Un punct focal OGP, susținut de echipa de bugetare participativă, coordonează un grup de lucru multi-departamental, compus din reprezentanți din domeniul finanțelor, serviciilor publice, IT/digitalizării și comunicării. Acest grup se întrunește periodic pentru a alinia activitățile, a urmări etapele importante și a pregăti rapoarte de progres. Coordonarea va fi consolidată în continuare prin implicarea membrilor consiliului local din satele fuzionate, a partenerilor societății civile și a altor persoane, în sesiuni trimestriale de evaluare. Un calendar comun de acțiuni și șabloane de raportare interne vor asigura consecvența între

departamente, în timp ce rezultatele vor fi comunicate în sus către primărie și în exterior către comunitate. Acest aranjament va asigura alinierea intersectorială, asumarea responsabilității comune și responsabilitatea în implementarea Planului de Acțiune.

Ce fel de spații ați folosit sau creat pentru a facilita colaborarea dintre guvern și societatea civilă în crearea și implementarea acestui plan de acțiune? Menționați atât spațiile offline, cât și cele online.

Leova a combinat spațiile online și offline pentru a permite o co-creare semnificativă a angajamentului său local pentru o guvernare deschisă și a viziunii sale strategice. Online, un chestionar a fost distribuit prin intermediul rețelelor de socializare în iunie 2025, însoțit de un mesaj video din partea primarului care încuraja o participare largă. Treizeci și opt de locuitori au completat chestionarul, iar contribuțiile lor au modelat direct agenda pentru etapa următoare. Offline, un atelier de co-creare a fost organizat pe 28 iulie 2025 cu peste 30 de participanți din societatea civilă, consiliul local și grupuri comunitare. Atelierul a inclus lucru în grup, prezentări și un proces de votare pentru a identifica prioritățile principale, asigurând responsabilitatea comună pentru plan. În plus, discuțiile tematice cu echipa Primăriei Leova au oferit oportunități suplimentare de schimb de informații. Instrumentele digitale, cum ar fi platforma de bugetare participativă și Alerte.md, vor continua să servească drept spații de colaborare în timpul implementării, completând întâlnirile față în față și asigurând o implicare continuă în cadrul comunității amalgamate.

Ce măsuri ați luat pentru a asigura diversitatea reprezentării (inclusiv a populațiilor vulnerabile sau marginalizate) în aceste spații?

Pentru a asigura o participare largă și diversă, echipa Leova a promovat sondajul și evenimentul de co-creare prin intermediul tuturor grupurilor și paginilor de socializare oficiale și comunitare, cu scopul de a ajunge la locuitorii din municipalitatea fuzionată și dincolo de aceasta. Sondajul din iunie 2025 a arătat rezultate încurajatoare: 70% dintre respondenți au fost femei, reflectând o implicare puternică a femeilor în procesul decizional local, iar 13% au fost membri ai diasporei, subliniind importanța conectării cu cetățenii din străinătate. În același timp, rezultatele indică necesitatea de a crește gradul de informare a bărbaților și a altor grupuri subreprezentate, ceea ce va ghida eforturile viitoare. Atelierul de co-creare offline a fost organizat într-un spațiu accesibil și a inclus un mix de tineri, lideri comunitari, organizații ale societății civile locale și personal al Primăriei. Pe viitor, echipa locală intenționează să consolideze informarea prin diverse mijloace, cum ar fi parteneriate și colaborări locale, invitații specifice către locuitorii în vârstă, persoanele cu dizabilități și grupurile minoritare, asigurându-se că procesele de guvernare deschisă rămân incluzive și reprezentative pentru întreaga comunitate.

Cine a participat în aceste spații?

Procesul de co-creare a reunit reprezentanți din întreg municipiul fuzionat. Cetățeni din orașul Leova, satele Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși, precum și membri ai diasporei, au contribuit prin intermediul sondajului online și al atelierului față în față. Sondajul a arătat o participare puternică a femeilor (aproximativ 70%), a tinerilor adulți (cu vârste cuprinse între 19 și 34 de ani) și a locuitorilor care lucrează atât în sectorul public (55%), cât și în cel privat (26%). Peste 30 de participanți au participat la atelierul de co-creare din iulie 2025, inclusiv consilieri locali, funcționari publici, lideri comunitari și furnizori

	de servicii sociale. Pe viitor, se va pune accent pe consolidarea participării grupurilor de tineri, a persoanelor în vârstă, a grupurilor vulnerabile, dar și a antreprenorilor în procesele decizionale.
Câte grupuri au participat în aceste spații?	10
Câte întâlniri cu publicul au avut loc în procesul de co-creare?	7
Cum vor continua colaborarea părților interesate guvernamentale și neguvernamentale prin implementarea planului de acțiune?	Colaborarea dintre guvern și părțile interesate neguvernamentale va rămâne esențială pe tot parcursul implementării. Primăria Leova va coordona acțiunile, în timp ce organizațiile societății civile, membrii consiliului local, liceul local implicat și liderii comunității vor conduce împreună activități specifice, cum ar fi informarea cetățenilor, documentarea studiului de caz privind bugetarea participativă pe baza edițiilor anterioare, prin implicarea tinerilor în colectarea datelor și redactarea studiilor de caz. Un grup de monitorizare comunitară va juca un rol activ în urmărirea progresului și furnizarea de feedback independent. Întâlniri regulate cu mai multe părți interesate și vizite în satele unite vor crea oportunități de revizuire a rezultatelor și de ajustare a acțiunilor împreună. Instrumentele digitale, inclusiv platforma de bugetare participativă și canalele de socializare, vor asigura o comunicare bidirecțională continuă cu locuitorii și diaspora. CALM, Consiliul European, Cancelaria de Stat și alți parteneri de dezvoltare vor continua să sprijine învățarea reciprocă și consolidarea capacităților. Acest model de implementare comună consolidează responsabilitatea, construiește încredere și asigură că o guvernare deschisă devine o responsabilitate comună în toate sectoarele comunității.
Vă rugăm să descrieți care este organismul independent de monitorizare pe care l-ați identificat pentru acest plan?	Pentru primul ciclu al Planului Local de Acțiune OGP, echipa Leova a optat pentru un mecanism de automonitorizare coordonat de echipa Primăriei. Această abordare va permite administrației locale să învețe direct ce funcționează, să identifice provocările și să construiască capacitatea internă necesară pentru o monitorizare independentă viitoare. Procesul va urma liniile directoare OGP, cu trei etape obligatorii de raportare: o evaluare inițială odată ce Viziunea Strategică și angajamentele sunt finalizate, o evaluare la sfârșitul angajamentului la finalizarea activităților și un exercițiu final de învățare pentru a capta lecții și a produce un studiu de caz sau un raport. Pentru a asigura transparența, procesul de automonitorizare va include consultări cu cetățenii și societatea civilă în fiecare etapă, iar rezultatele vor fi împărtășite public online și în cadrul întâlnirilor comunitare. În ciclurile ulterioare, Leova intenționează să extindă organismul de monitorizare pentru a include și alte părți interesate, bazându-se pe lecțiile învățate din această primă autoevaluare.
Furnizați datele de contact ale organismului independent de monitorizare.	Numele persoanei de contact din cadrul organismului de monitorizare Natalia CARAMALAC Titlu specialist în atragerea investițiilor

E-mail

serviciiatragereainvestitiilor@gmail.com

Numele persoanei de contact din cadrul organismului de monitorizare

Svetlana PETICA

Titlu

specialist în atragerea investițiilor

E-mail

serviciiatragereainvestitiilor@gmail.com

Numele persoanei de contact din cadrul organismului de monitorizare

Cătălina GHERMAN

Titlu

specialist în atragerea investițiilor

E-mail

serviciiatragereainvestitiilor@gmail.com

Ce tipuri de activități veți organiza pentru a discuta cu părțile interesate progresele înregistrate în ceea ce privește angajamentele?

Progresul va fi analizat printr-un cadru structurat de monitorizare, evaluare și învățare (MEL), bazat pe KPI-uri și indicatori măsurabili, asigurând că implementarea este urmărită în mod consecvent. Întâlnirile trimestriale cu mai multe părți interesate și forumurile comunitare rotative din localitățile fuzionate vor oferi spații pentru dialog și feedback. Societatea civilă și școlile vor contribui la implicarea tinerilor, femeilor și a grupurilor vulnerabile. Un „Raport anual de progres privind guvernarea deschisă” va fi publicat și discutat în cadrul unui eveniment public. În plus, un plan de comunicare va ghida raportarea transparentă, inclusiv știri regulate, buletine informative și actualizări pe rețelele sociale, contribuțiile fiind partajate și prin intermediul buletinului informativ global OGP. Sondajele online și platforma de bugetare participativă vor permite feedback-ul continuu din partea cetățenilor. Această abordare combinată de monitorizare și comunicare va asigura că progresul este atât măsurabil, cât și vizibil, promovând responsabilitatea și învățarea pe tot parcursul ciclului Planului de acțiune.

Cum veți verifica periodic progresul cu agențiile de implementare?

La nivel local, progresul regulat va fi coordonat de punctul focal OGP și de echipa de bugetare participativă din cadrul Primăriei Leova. Departamentele de implementare și instituțiile partenere (de exemplu, membrii consiliului local, liceul, grupurile de monitorizare comunitară) vor furniza scurte actualizări lunare folosind un șablon de raportare comun, bazat pe KPI-uri și indicatori conveniți/și pe Planul de acțiune cu calendarul stabilit. Aceste actualizări vor fi consolidate într-un tablou de bord intern pentru progres, permițând echipei Primăriei să urmărească activitățile în timp real și să identifice întârzierile sau nevoile de capacitate. Ședințele trimestriale de coordonare vor reuni toți partenerii de implementare pentru a evalua progresul, în timp ce vor fi organizate verificări bilaterale ori de câte ori este necesar sprijin sau ajustări specifice. Feedback-ul cetățenilor colectat prin vizite în comunitate, sondaje și platforma digitală va contribui, de asemenea,

Cum veți împărtăși cu publicul rezultatele eforturilor dumneavoastră de monitorizare?

la aceste evaluări, asigurându-se că monitorizarea este atât instituțională, cât și condusă de comunitate.

Rezultatele monitorizării vor fi partajate prin intermediul mai multor canale accesibile pentru a asigura transparența și o largă informare. Rapoartele de sinteză și rapoartele de progres (însoțite de materiale vizuale) vor fi publicate pe site-ul Primăriei Leova și pe platforma digitală de bugetare participativă, însoțite de actualizări regulate pe rețelele de socializare. Un „Raport anual de progres privind guvernarea deschisă Leova” va fi prezentat în cadrul unui eveniment public și discutat în cadrul forumurilor comunitare care se vor desfășura în satele unificate, permițând locuitorilor să pună întrebări și să ofere feedback. Mass-media locală va fi implicată pentru a amplifica constatările cheie. Versiuni simplificate ale rezultatelor monitorizării vor fi puse la dispoziție în formate ușor de înțeles pentru cetățeni, cum ar fi infografice și buletine informative, în timp ce contribuțiile vor fi, de asemenea, partajate cu buletinul informativ global OGP pentru a conecta experiența Leova la nivel internațional. Această abordare asigură că rezultatele sunt vizibile, ușor de înțeles și accesibile tuturor segmentelor comunității.

Aprobarea din partea părților interesate neguvernamentale

Nume

Aliona CREȚU

Titlu

Liderul Casei de Cultură Leova

Entitate afiliată (dacă există)

Nume

Svetlana BURUIANĂ

Titlu

Managerul Centrului de Zi Leova

Entitate afiliată (dacă există)

Atașamente

[Strategia-de-dezvoltare-socio-economica-a-or.-Leova-2021-2026.doc.pdf](#)

Dacă ați organizat o co-creație/consultare online, vă rugăm să includeți linkul site-ului web aici:

<https://sites.google.com/view/ogpleova/co-crearea-angajamentelor-locale-iunie-2025>

Planuri de acțiune locale

[Înapoi la tabloul de bord](#)

[← Înapoi](#)

-
-
-

-
-
-

- -
  -
  -
  -

-
- -
  -

- -
  -
  -

- -
  -

-
-
-
-
-